

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे
बी. ए. - (विशारद) सामाजिकशास्त्रे

परीक्षा : डिसेंबर - २०२२

द्वितीय वर्ष

सत्र - ३

विषय:- भारताचे शासन आणि राजकारण (भाग-१) (PC-301)

दिनांक: २४/१२/२०२२

गुण : १००

वेळ : स. १०.०० ते दु. १.००

सूचना : सर्व प्रश्न सोडवा.

प्रश्न १ दीर्घोत्तरी प्रश्न सोडवा (कोणतेही दोन) (४०)

१. भारतीय राज्यघटनेची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
२. भारतीय राज्यघटनेच्या सरनाम्यातील (उद्देशपत्रिकेतील) महत्वाच्या संकल्पनांचे स्पष्टीकरण करा.
३. भारतीय राज्यघटनेतील मूलभूत हक्क स्पष्ट करा.
४. राष्ट्रपतींचे अधिकार व कार्ये स्पष्ट करा.

प्रश्न २ थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही तीन) (३०)

१. १९३५ च्या भारत सरकार कायद्यातील प्रमुख तरतुदी लिहा.
२. भारतीय राज्यघटना दुरुस्तीच्या पद्धती विशद करा.
३. ४२ वी घटनादुरुस्ती स्पष्ट करा.
४. संसदेतील कायदा करण्याची प्रक्रिया स्पष्ट करा.
५. “न्यायालयीन पुनर्विलोकन” ही संकल्पना स्पष्ट करा.

प्रश्न ३ टीपा लिहा (कोणत्याही दोन) (३०)

१. भारतीय नागरिकत्वाबाबत विविध तरतुदी
  २. भारतीय संघराज्याचे स्वरूप
  ३. भारतीय संसदेचे अधिकार व कार्ये
  ४. सर्वोच्च न्यायालयाचे अधिकार व कार्ये
-

Translation in English

Sub: Indian Government & Politics (Part-I) (PC-301)

Date: 24/12 /2022

Total marks: 100

Time: 10.00 am To 1.00 pm

Instructions: Attempt all questions.

Q.1. Answer in detail (Any Two) (40)

1. Explain the characteristics of Indian Constitution.
2. Explain the important concepts in the preamble of Indian Constitution.
3. Explain the Fundamental Rights in the Indian Constitution.
4. Explain the Powers and Functions of the President.

Q.2. Answer in brief (Any Three) (30)

1. Write the major provisions of the Government of India Act, 1935.
2. Explain the methods of Amendment of Indian Constitution.
3. Explain the 42nd Constitutional Amendment.
4. Explain the process of law making in Parliament.
5. Explain the concept of “Judicial Review”.

Q.3. Write short notes (Any Two) (30)

1. Various provisions regarding Indian citizenship
  2. Nature of Indian Federal State
  3. Powers and Functions of the Indian Parliament
  4. Powers and Functions of the Supreme Court
-